

Aplikační test VÚ

- sdělení fed.min.zahraničí č. 160/1991 Sb.
- **přímá úprava** – v rozsahu aplikace VÚ se nepoužije kolizní metoda
- je to MS = státy se na ní musely dohodnout... Shoda není vždy možná, proto CISG neupravuje úplně všechny právní instituty náležející k transakci koupě – prodej s mezinárodním prvkem.
- před použitím CISG je proto vždy nutné provést tzv. **aplikační test**
- je součástí **každé písemné** části zkoušky z MPO

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

- o **mezinárodní koupi zboží**
- **KOUPĚ** : definice kupní smlouvy?
čl. 30 + čl. 53 (definice povinností kupujícího a prodávajícího)
- co když to nebude čistě kupní smlouva? např. nějaká **rámcová smlouva** → VÚ se použije na ty části, které se vztahují k transakci koupě – prodej, zbytek podle kolizních norem
- Př.: Madam, s. r. o. se sídlem v Aši a Travasta, SA se sídlem v Milánu **uzavřely smlouvu**, jejímž **předmětem** byl závazek Travasty, SA **distribtovat** na území Itálie, Francie a Spojeného království kosmeticko-farmaceutický **přípravek** vyráběný Madam, s. r. o. pod obchodním názvem Nauron. Travasta, SA přitom **odebírala část** Neuronu **i pro vlastní kosmetickou výrobu** ve svém výrobním závodě v Londýně.

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

■ Jaké smlouvy se v tomto případě vyskytují?

- a) **rámcová** mezi Madam a Travasta (její součástí je i transakce koupě – prodej)
- b) **kupní** smlouva mezi Madam a Travasta (vlastní výroba v Londýně)

Ad a)

1. na **rámcovou** smlouvu (distribuce = i reklama, prodejní síť, atd...) se VÚ nepoužije – kolizní normy fóra (ŘÚ)
2. na část **koupě – prodej** → provést aplikační test

Ad b)

VB není smluvním státem VÚ, toto místo podnikání je podle čl. 10 to nejdůležitější = nejsou splněny aplikační předpoklady VÚ, nepoužije se = podle kolizních norem se zjistí rozhodné právo

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

■ o **mezinárodní koupi zboží**

KOUPĚ : možné překrývání se **smlouvou o dílo**, zejména za situace, kdy zboží má být teprve vyrobeno.

Podobně jako náš OBZ i VÚ obsahuje pravidla, kdy se ještě jedná o kupní smlouvu = **čl. 3**. VÚ je aplikovatelná, jestliže

- prodávající dodává převážkou část věcí nutných pro výrobu
 - převážná část závazku dodavatele spočívá ve vykonání prací nebo poskytování služeb
- zde trochu rozdíl od OBZ – tam jakmile montáž (i když nepřevažuje), tak se jedná o smlouvu o dílo.

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

■ o **mezinárodní koupi zboží**

MEZINÁRODNÍ : VÚ se vztahuje **pouze** na kupní smlouvy s mezinárodním prvkem. Neaplikuje se jako normativní právní akt na vnitrostátní kupní smlouvy.

Čím může být dán **mezinárodní prvek**?

- čl. 1.1.a → strany KS mají **místa podnikání** v **různých smluvních státech**
- čl. 1.1.b → **místa podnikání** = sídlo je **irelevantní**
je-li víc míst podnikání → čl. 10 VÚ (nejušší vztah ke smlouvě)

normy **MPS odkáží** na právní řád **smluvního státu** (VÚ je součástí právních řádů smluvních států)

ČSFR (ČR jako nástupce) učinila výhradu k tomuto článku = pro nás **jako by ve VÚ nebyl**

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

Př.:

Společnost ZOS se sídlem ve Velké Británii objednala pro svůj závod v Brně od společnosti TROP se sídlem ve Španělsku 0,5t oliv bez pecky s mandlí.

*Sice **sídlo ve VB**, ale to není relevantní, důležité je, že olivy byly objednány pro **závod** v Brně, **ČR** – to již je smluvní stát VÚ. Tento závod představuje **místo podnikání s nejušším vztahem** k celé transakci, proto se pro potřeby zjištění ve čl. 1.1.a použije místo podnikání v ČR. **Aplikační předpoklady čl. 1.1.a jsou tudíž splněny.***

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

Př.:

Společnost Expas, ltd. (sídlo Kanada) uzavřela se společností Imporet (sídlo a místo podnikání v Granadě, Španělsko) smlouvu, podle níž měla ze své pobočky v Birminghamu (Velká Británie) dodat španělské společnosti potravinářské stroje. Smlouva byla uzavřena prostřednictvím emailu (bez elektronického podpisu).

*Expas – sídlo v Kanadě (je smluvní stát), místo podnikání v Birminghamu, VB (není smluvní stát). Dodává se do Španělska (je smluvní stát). Čl. 10 VÚ – na straně **Expas představuje místo podnikání s nejužším vztahem VB = aplikační předpoklady CISG nejsou splněny.***

Ještě se k tomuto příkladu vrátíme.

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

■ o **mezinárodní koupi zboží**

ZBOŽÍ : některé kupní smlouvy jsou z dosahu aplikace VÚ vyňaty = **čl. 2**

- důležitý zejména písm.. a) – vyloučeny spotřebitelské smlouvy tj. VÚ se vztahuje pouze na **podnikatelské KS**
- dražby
- výkon rozhodnutí,
- cenné papíry, peníze
- lodě, čluny, vznášedla, letadla
- elektrická energie

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

Př.:

Společnost Spoltex s.r.o. se sídlem a místem podnikání na území ČR uzavřela smlouvu s podnikatelem panem Mroczskovským, podnikajícím jako fyzická osoba s bydlištěm v Katovicích (Polsko). Pan Mroczskovsky si objednal 100 kusů vodních čerpadel značky PX 123. U dvou z nich uvedl, že tyto zamýšlí zabudovat do své soukromé chaty, proto by měla mít zvláštní výbavu.

98 kusů čerpadel = KS při výkonu podnikatelské činnosti, naplněny předpoklady aplikace VÚ.

2 zbývající čerpadla pro soukromou chatu = spotřebitelská KS, proto vzhledem k čl. 2 písm. a) vyloučena z aplikace VÚ. Její právní režim = podle kolizních norem (ŘÚ)

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

- VÚ má jako celek **dispozitivní povahu = čl. 6**

Může být vůlí stran vyloučena. Toto vyloučení **musí** mít určitý obsah :

Veškeré vztahy vyplývající z této smlouvy se budou řídit českým právem.

nestačí

Veškeré vztahy vyplývající z této smlouvy se budou řídit zák. č. 513/1991 Sb., obchodním zákoníkem.

stačí

Aplikace Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží na tuto smlouvu je vyloučena.

stačí – pr.režim necháváte na KN

Veškeré vztahy vyplývající z této smlouvy se budou řídit českým právem s vyloučením Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.

stačí – ideální varianta

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

Př.:

Společnost Expas, ltd. (sídlo Kanada) uzavřela se společností Imporet (sídlo a místo podnikání v Granadě, Španělsko) smlouvu, podle níž měla ze své pobočky v Birminghamu (Velká Británie) dodat španělské společnosti potravinářské stroje. Smlouva byla uzavřena prostřednictvím emailu (bez elektronického podpisu).

Ve smlouvě byly následující relevantní doložky :

- **Tato smlouva se řídí Úmluvou OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.**
- Veškeré spory z této smlouvy budou řešeny v rozhodčím řízení podle Řádu rozhodčího soudu v Barceloně.

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

Př.: Tato smlouva se řídí Úmluvou OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží

VÚ není použitelná na základě pravidel v ní obsažených.

Strany si ji mohou zvolit. V takovém případě však nastává podstatný posun v povaze pravidel – v jejich aplikaci na závazkový vztah vzniklý na základě kupní smlouvy.

VÚ nemůže být aplikována jako normativní právní akt, ale pouze jako individuální právní akt.

Může být proto aplikována pouze v mezích kogentních norem práva jinak rozhodného.

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

Př.: Smlouva byla uzavřena prostřednictvím emailu (bez elektronického podpisu).

Veškeré spory z této smlouvy budou řešeny v rozhodčím řízení podle Řádu rozhodčího soudu v Barceloně.

Doložka musí mít písemnou formu (výjimka pro obchodní podmínky, které jsou písemné a jsou přijaty jinak než písemně). U nás to splňuje email, ale s elektronickým podpisem.

Rozhodčí doložka je proto neplatná – strany musí hledat obecný soud podle Brusel I. (čl. 2 nebo čl. 5.1)

© Jiří Valdhans

Mezery VÚ

Mezinárodní smlouvy (soubory přímých norem) zpravidla neupravují všechny otázky v předmětu úpravy. Otázky, které nejsou upraveny = **mezery**

mezery **vnitřní** : otázky, které jsou úmluvou upraveny **částečně**,
úprava tedy není komplexní (čl. 78, úroky z prodlení)

řeší **čl. 7 odst. 2** : nejdříve zásady, na nichž je VÚ postavena,
nejsou-li, kolizní normy

mezery **vnější** : otázky, které nejsou VÚ upraveny vůbec/výslovně vyloučeny
(platnost/neplatnost ustanovení KS, věcněprávní účinky)

Protože stojí zcela mimo VÚ, není nutné hledat zásady, ale ihned se řeší podle norem MPS = kolizních norem

© Jiří Valdhans

Aplikační test VÚ

Př.: Madam, s. r. o. se sídlem v Aši a Travasta, SA se sídlem v Milánu uzavřely smlouvu, jejímž předmětem byl závazek Travasty, SA distribuovat na území Itálie, Francie a Spojeného království kosmeticko-farmaceutický přípravek vyráběný Madam, s. r. o. pod názvem Nauron. Travasta přitom odebírala část Neuronu pro vlastní kosmetickou výrobu ve svém výrobním závodě v Londýně.

- Na tuto smlouvu se aplikuje vždy Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží – CISG.
- Strany se zavazují, že vzájemně neuplatní nárok na náhradu škody, který by přesáhl hodnotu dodaného zboží.

VÚ se použije jako individuální právní akt (jako kdyby do KS vztáhly obchodní podmínky) v mezích kogentních norem rozhodného práva.

Platnost/neplatnost ustanovení o uzavření smlouvy
= vnější mezera, **čl. 4** → řešíme podle kolizních norem fóra.

© Jiří Valdhans

Zvyklosti / praxe mezi stranami

individuální zvyklosti – **čl. 9/1**

praxe = 3x a více

individuální zvyklosti – **čl. 9/2**

Zejména pro oblast obchodů s určitými komoditami, kde vznikly mezinárodní organizace a v jejich rámci i rozhodčí soudy – tyto soudy potom aplikují tyto zvyklosti, které se vytvořily.

Aniž by strany zvyklost znaly – stačí, že měly znát (už jen to, že vstupuje do obchodování s touto komoditou = má znát pravidla)

© Jiří Valdhans